

Rossi, Vappu

**Paikkasidonnaisen ja
julkisen taiteen projekteja**

+358 (0)40 707 3579

vappu.rossi@gmail.com

www.vappurossi.fi

VAPPU ROSSI: TAITEELLISEN TYÖSKENTELYN SUHTEESTA JULKISEEN TILAAN

Olen suunnitellut ja toteuttanut julkiseen kaupunkitilaan erityyppisiä teoksia: pysyviä seinäpiirroksia ja -maalauksia, lyhytaikaisempia paikkasidonnoisia teoksia ja hetkellisiä, esityksellisiä teoksia. Seinäteoksiani yhdistää väriasteettisuus ja piirustuslähtöisyys. Lähtökohtana on aina esittävä kuva.

Mediateokseni ovat säännöllisesti olleet esillä julkisessa tilassa, viime aikoina mm. Musiikkitalon mediaseinällä Visuaalinen alkusoitto -esityssarjassa 2018 sekä Redin screenillä ja Voimalassa Flow-festivaalien taiteilijana 2019.

Mediateosten ja kaksiulotteisten seinäteosten ohella olen tehnyt julkiseen tilaan mm.

- AR-teoksia, joissa käsivarapiirustus ja piirrosanimaatio yhdistyy AR-tekniikkaan (Tähtitorninvuoren ja Helsingin observatorion Art Cache Helsinki -projektin teokset).
- Seinäteosprojekteja, joissa työskentelen yleisön tai yhteisön kanssa (joukkomuotokuvaprojektit, alikulkutunnelimaalaukset koulun ja päiväkodin kanssa)
- Valoteoksia, jossa akryyliin poratut reiät muodostavat esittävän kuvan
- Tapahtuma- ja esitysteoksia, joissa usein läsnä poikkitaiteellinen yhteistyö, eritoten eri taiteenlajien risteyttäminen, tällä hetkellä pääosin kahdessa työryhmässä: Off/Balance-tanssiryhmän ja koreografi Anni Rissasen kanssa, sekä muusikko Soila Sariolan kokoamassa kansainvälisessä työryhmässä mm. laulaja Katarina Henrysonin ja tanssija Heidi Naakan kanssa. Molemmissa työryhmissä suunnitellaan teoskokonaisuuksia myös julkiseen tilaan.

Julkisen tilan projekteissa minua kiinnostavat tällä hetkellä erityisesti:

- muuttuvat tai katoamaan tarkoitetut teokset, esim. seinäpiirroksen toteuttaminen hiilellä ulkoseinään, jolloin sään vaikutuksesta teos hitaasti muuttuu
- poikkitaiteelliset projektit, työskentely eri taiteen- ja tieteenalojen ammattilaisten kanssa
- yllättävissä / epätyypillisissä paikoissa olevat teokset (esim. piirustusprojekti metrovaunussa, mediataiteen esittäminen julkisilla tai mainoskäyttöön tavallisesti varatuilla screeneillä).
- yllätyselementit tai ”easter egg” -tyyppiset teokset, jossa esimerkiksi teos kokonaisuudessaan hahmottuu vain tietystä kulmasta tai tietystä paikasta (anamorfisuus, paikkasidonnoisuus, yläkulma)
- työskentely ja keskustelu yleisön / ohikulkijoiden / yhteisön kanssa (esim. joukkomuotokuvaprojektit, alikulkutunneliteoksen toteutus yhteistyössä koulun kanssa, livepiirtäminen, esitykselliset teokset).

Olen helsinkiläinen kuva- ja mediataiteilija. Työskentelyni on teknisesti monipuolista: tuotantooni kuuluu maalauksia, animaatioita, installaatioita, valokaappeja ja grafiikkaa. Paikkasidonnoiset työt, kuten seinäteokset, ovat tärkeä osa työskentelyäni. Hakeudun mielelläni yhteistyöhön eri alojen tieteen- ja taiteentekijöiden kanssa. Pääaiheena tuotannossani on ihmisen kuva, inhimillisen tunne- ja aikaskaalan pohdinta, klassisten arkkityyppien uudelleenkäsittely, ruumiillisuuden sekä läsnä- ja poissaolon kysymykset. Taiteilijantyöni rinnalla toimin Helsingin yliopiston Piirustussalin piirustusmestarina.

Teoksiani ollut esillä gallerioissa, museoissa ja festivaaleilla ympäri maailman 1990-luvun lopulta lähtien. Olen pitänyt 23 yksityisnäyttelyä ja osallistunut yli seitsemäänkymmeneen ryhmänäyttelyyn, festivaaliin ja kutsunäyttelyyn. Valmistuin kuvataiteen maisteriksi Kuvataideakatemiasta ja taiteen kandidaatiksi Taideteollisesta korkeakoulusta 2008.

Vappu Rossi: Pihlaja, 2019.

Hiljainen huone, Sysmän sote-keskuksen sairaalasiipi

Sysmän sairaalan “hiljaisen huoneen” seinämaalauksen valkea pihlaja on tunnelmaltaan hiljentynyt, rauhallinen ja lohtua tuova. Hiljaisessa huoneessa omaiset jättävät jäähyväiset edesmenneelle läheiselleen.

Pihlaja on suomalaisessa kansanperinteessä pyhä puu. Sen on katsottu suojelevan pihapiiriä ja tuovan turvaa niin talolle kuin sen ihmisille. Maalauksessa on läsnä pyhän elementti, joka ei yhdisty suoraan mihinkään maailmankatsomukseen tai uskontokuntaan. Puu on symbolina universaali. Teoksen maalina on julkisiin tiloihin tarkoitettu, pesua ja iskuja kestävä, sairaalatilakelpoinen vesiliukoinen seinämaali.

”Pyhät on pihlajat pihoilla, pyhät oksat pihlajissa” – Kalevala, kolmaskolmatta runo, säkeet 223–224

Vappu Rossi: Haltian aivopuu, 2021

Öljy puulle, 370 x 264cm.

Nuoksion kansallispuistossa sijaitsevan Luontokeskus Haltian *Lataa aivosi luonnossa* -näyttelyn avaushuone on varattu Vappu Rossin seinämaalaukselle, jossa puun muoto rinnastuu aivojen verisuonistoon. Puun oksistossa näkyvät pienet keväiset silmut. Verisuonien mallina on käytetty tieteellistä kuvastoa. Lattialla on pieni peililampi, josta maalaus heijastuu.

Visuaalinen alkusoitto -esityssarja 2018, Musiikkitalon mediaseinä. Vappu Rossi: Suudelma, 2007.

Mediataideanimaatio, loop 54 sek. Äänetön.

esityssarja tuotettiin AV-arkin, Nykytaiteen museo Kiasman ja Helsingin kaupunginorkesterin yhteistyönä.
Kuvat: Maarit Kytöharju.

Vappu Rossi: Suudelma, 2007.

Mediataideanimaatio, loop 54 sek. 4:3. Äänetön.

54 sekunnin rakkausruno. Mediataideanimaatiossa hiilipiirros suutelevasta pariskunnasta ilmestyy, kehittyy ja katoaa. Etsiskelevät, herkäät viivat kertyvät kudelmaksi, josta hahmottuu vähitellen kaksi ihmishahmoa. Viivojen kertyessä koko paperi täyttyy hiilenjäljistä mustaksi. Lopuksi hiili pyyhkiytyy pois ja loop alkaa alusta.

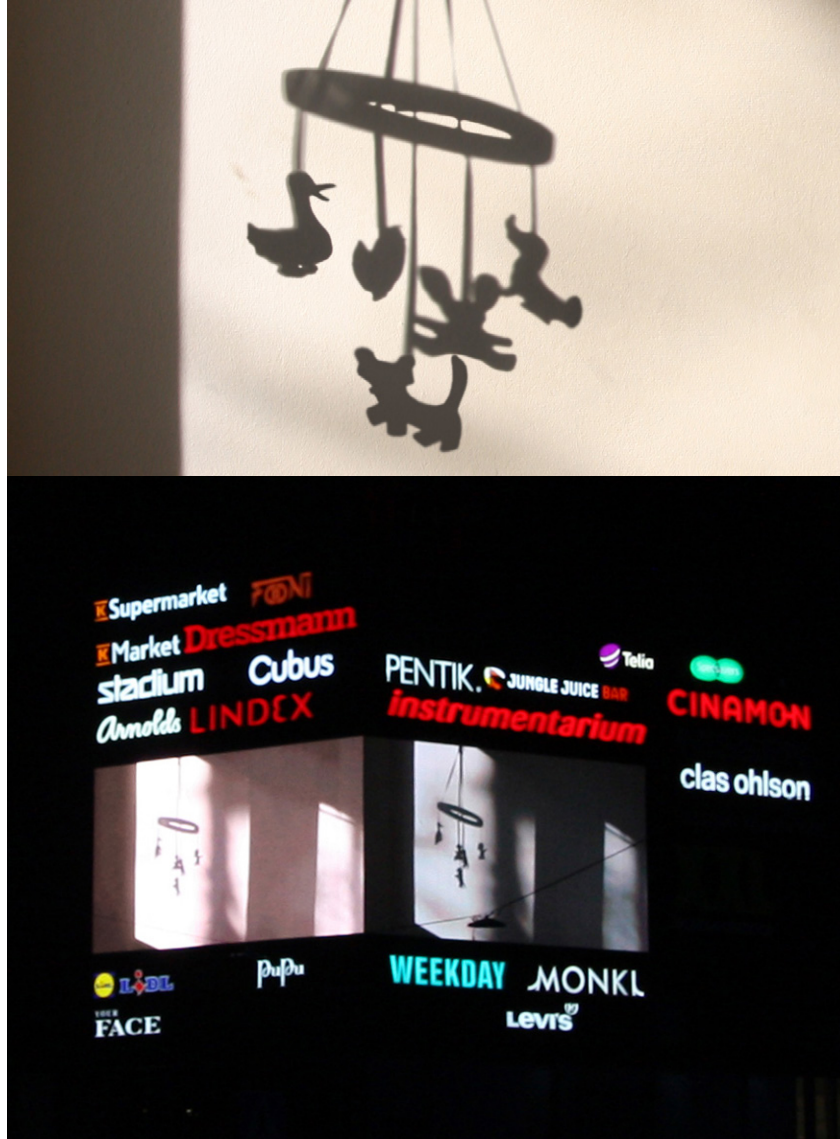
Vappu Rossi: Hyvästi, varjoinen, 2013

Mediataideanimaatio, loop 1 min 58 sek, 16:9, stereo.

Intervallikamerakuvaa ja stop-motion-animaatiota yhdistävässä mediataideanimaatiossa nähdään elävän ja muuttuvan eläinmobilen varjo ikkunasta heittyvässä valokiilassa. Valon edetessä mobilesta roikkuvat eläinsikiöt kehittyvät eläimiksi. Kaihoisan humoristisessa teoksessa helmikuun kalpea valo kulkee huoneen poikki aamunkoitosta iltahämärään. Installaatioversio projisoidaan hämärän huoneen seinälle ikkunasta heittyvän varjon tapaan.

Hyvästi, varjoisesta on myös vaakamallinen screening-versio. Screening-versio on ollut esillä myös äänettömänä, mm. Flow-festivaaleilla 2019.

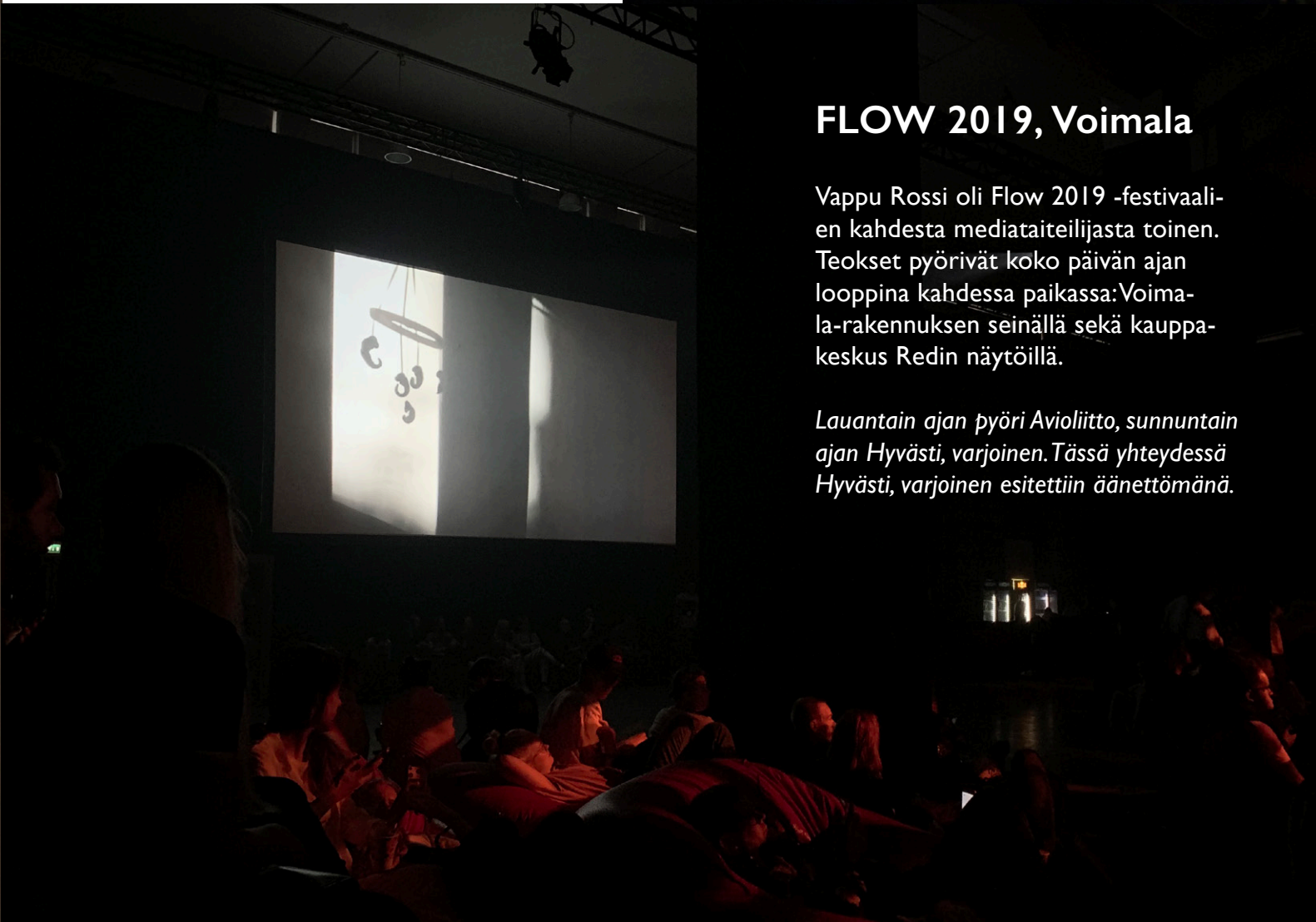
FLOW 2019 Kauppakeskus Redi

FLOW 2019, Voimala

Vappu Rossi oli Flow 2019 -festivaalien kahdesta mediataiteilijasta toinen. Teokset pyörivät koko päivän ajan looppina kahdessa paikassa: Voimala-rakennuksen seinällä sekä kauppakeskus Redin näytöillä.

Lauantain ajan pyöri Avioliitto, sunnuntain ajan Hyvästi, varjoinen. Tässä yhteydessä Hyvästi, varjoinen esitettiin äänettömänä.

Vappu Rossi:
Hyvästi, varjoinen, 2013

Mediataideanimaatio, loop 1 min 58 sek. 16:9, stereo.

Vappu Rossi: Avioliitto, 2014.

Mediataideanimaatio, loop 6 min 32 sek, äänetön.

Kaksoismuotokuvan pariskunta muuttuu hitaasti toisikseen ja sitten takaisin. Muutos on asteittaista, käytännössä huomaamatonta.

Teosta ei ole tarkoitus katsoa alusta loppuun, vaan ajatus on, että sitä vilkaistaan ohimennen ja sattumalta silloin tällöin, jolloin muutos tulee havaittavaksi.

Animointi on toteutettu niin, että katsoja yleensä luulee teosta stillkuvaksi, ellei poistu teoksen äärestä hetkeksi.

Galleria- ja museotiloissa teos on esillä kehystettynä kultaisin, perinteisin kehyksin ja ripustettuna läpikulupaikkaan tai vastaavaan, jossa teos tulee ohitettua muutamaan otteeseen näyttelykierroksen aikana.

FLOW 2019

Kauppakeskus Redin screenit

FLOW 2019, Voimala

Vappu Rossi oli Flow 2019 -festivaalien kahdesta mediataiteilijasta toinen. Teokset pyörivät koko päivän ajan looppina kahdessa paikassa: Voimala-rakennuksen seinällä sekä kauppakeskus Redin näytöllä.

Vappu Rossi: Avioliitto, 2014.

Mediataideanimaatio, loop 6 min 32 sek. 16:9, äänetön.

Vappu Rossi ja Yhtenäiskoulun lapset: Lentoon, 2019.

Vappu Rossi: Silmäkiittäjä, 2019.

Tuusulantien alittavan Louhenkallion alikulkutunneli, Helsingin Käpylä. Vesiliukoinen betonimaali.

Vappu Rossi toteutti toukokuun 2019 aikana Louhenkallion alikulkutunnelin seinille yhteisöllisen seinämaalausprojektin yhteistyössä läheisen koulun ja päiväkodin kanssa.

Tunnelin seinät täyttyivät Yhtenäiskoulun lasten maalaamista linnuista ja perhosista. Rossi suunnitteli ja toteutti molempiin pätyihin lisäksi yhden suurikokoisen seinäteoksen samasta temasta.

Eteläiselle seinälle lapset maalasivat perhosia, pohjoispuolelle lintuja. Lintu- ja perhoslajit oli jaettu teemoittain luokkien kesken: yksi luokka maalasi vesilintuja, toinen petolintuja, kolmas kaupungissa eläviä lintuja jne.

Vappu Rossi: Lintuemo, 2019.

*Tuusulantien alittavan Louhenkallion alikulkutunnelin länsipääty, Helsingin Käpylä
Vesiliukoinen betonimaali*

Teos koostuu läheisen Käpylinnan päiväkodin sekä muiden lähialueen lasten kädenjäljistä. Se toteutettiin kahden päivän aikana, ensin päiväkotiryhmien kanssa ja sitten avoimen yleisötaphtuman yhteydessä. Yhteistyökumppaneina alikulkutunnelin taideteoksissa olivat Yhtenäiskoulu, päiväkotikäpylinna, Yhtenäiskoulun vanhempainyhdistys, alueen asukkaat ja muu talkooväki sekä maalit teoksiin lahjoittanut Teknos.

Vappu Rossi: Silmäkiitäjä, 2019.

Tuusulantien alittavan Louhenkallion alikulkutunnelin itäpääty, Helsingin Käpylä. Vesiliukoinen betonimaali.

“Silmäkiitäjän” Rossi maalasi seinään negatiivina siten, että yöperhosen sävynä toimii alkuperäinen betonin väri. Perhosen muoto on anamorfinen, venytetty hyvin leveäksi, jotta teos näyttäisi luontevalta tunnelin suulta katsottuna.

Yhteistyökumppaneina teoksissa olivat Yhtenäiskoulu, päiväkoti Käpylinna, Yhtenäiskoulun vanhempainyhdistys, alueen asukkaat ja muu talkooväki, sekä maalit teoksiin lahjoittanut Teknos.

Vappu Rossi: Nastolan Serafi, 2019.

*Seinämaalausinstallaatio. Kuvakirja kunnantalolla” -näyttely, Nastolan entinen kunnantalo.
Vesiliukoinen seinämaali, peili.*

Kuntaliitoksessa virattomaksi jäänyt Nastolan kunnantalo muuttui eläväksi kuvakirjaksi kesällä 2019, kun Veikko Halmetojan kuratoiman näyttelyn taiteilijat loivat paikkasidonnaisia teoksia suoraan toimistohuoneiden seinille. Vappu Rossin teos syntyi pieneen ikkunattomaan arkistohuoneeseen, jonka seinällä oli peili. ”Nastolan Serafin” siivet kietoutuivat seinien ympäri, ja ovelta saattoi nähdä vastapäisestä peilistä hahmon kasvot.

Maalaus on anamorfinen ja se muuttuu katsomiskulmasta riippuen. Siivet yltävät huoneen kaikille neljälle seinälle. Ylempi kuva näyttää näkymän ovelta, alemmassa n. 250° panoramanäkymä neljältä seinältä.

Vappu Rossi: Houkutuslintu, 2018.

Öljyväri kirkkaalle pleksilasille, 280x240x10cm, 90° kulma. Anamorfinen maalaus.

Suomen taidegraafikoiden liiton messuosaston pääteos 2018 oli Rossin maalaus "Houkutuslintu". Pleksit on kiinnitetty kymmenen sentin etäisyydelle seinästä, jolloin pleksin läpinäkyvyyttä hyödyntävä teoksen kolmiulotteisuus korostuu ja maalausjälkien varjot pääsevät esiin. Teos on maalattu 90° kulmaan.

Art Cache Helsinki / Vappu Rossi: Swan, 2018.

Sivellinpiirustus, animaatio, AR-tekniikka. Tähtitorninvuori.

Swan-teoksen aiheena olivat joutsenen siivet, jotka leijailivat Tähtitorninmäeltä avautuvan näkymän yllä. Siipien väliin oli mahdollista mennä ja ottaa Arilyn-aplikaatiolla tai ruutukaappauksella itsestään kuvan. Sivellinpiirustus oli pitsimäisen keveä ja vapaalla kädellä toteutettu, mutta kuvan rakenteen taustalla oli yksityiskohtainen laulujoutsenen luiden ja siipisulkien anatomian tutkiskelu.

Plan & Basis, 2018.

Yhdellä viivalla toteutetut AR-piirrosmuotokuvat. Observatorion pääsisäänkäynti.

Astronomi Argelander sekä arkkitehti Engel, jotka hioivat yhteistyössä observatorion käytettävyyden silloiseen tieteelliseen huippuunsa.

Yhteistyössä: Arilyn, Helsingin observatorio.

Kuvat: Pasi Rauhala.

Rissanen, Rossi & Off/Balance: Face-to-Face, 2018.

Koreografia: Anni Rissanen. Esiintyjät: Elina Häyrynen, Terhi Kuokkanen, Vappu Rossi. Äänisuunnittelu: Tuuli Kyttälä. Kesto 1 tunti. Kantaesitys Jyväskylässä helmikuussa 2018.

Face-to-Face on esityskonsepti, joka yhdistää tanssi- ja kuvataiteen, videoprojisoinnit sekä piirtämisen äänen ja rytmin. Näyttämönä on valtava paperi, johon syntyy esityksen aikana kuvataiteilija Vappu Rossin suunnittelema kuusimetrisen, esittävä kuva. Kuva piirtyy esiin pikku hiljaa kolmen esiintyjän, kahden tanssijan ja kuvataiteilijan, liikkeiden myötä. Teos esitetään seuraavan kerran Mäntän kuvataideviikkojen avajaisissa 2021.

Face-to-Face 2, 2018.

Tanssin Aika -festivaalilla teos esitettiin Jyväskylän yliopiston päärakennuksen aulassa ja sen musiikista vastasivat Jyväskylä Sinfonian kamarimuusikot.

Teosta oli mahdollista seurata myös ulkoapäin ikkunaan heijastettavien projisointien kautta.

Teos oli samalla osa Valon kaupunki -tapahtuman ohjelmaa.

Projisoinnit:
Tuukka Toijanniemi.

Kuvat: Matti Häyrynen.

Vappu Rossi: Vieraslaji (Citykani), 2016.

*Hiili seinälle, 300x300cm.
Mannerheiminsilta, Vanha Porvoo.*

Porvoon esitriennaalissa 2016 Porvoon vanhan kaupungin Mannerheiminsiltaan toteutetun "Vieraslajin (Citykani)" mittasuhte oikeaan kaniin oli 10:1.

Ajatus oli, että hiilipiirroksot leviäisivät ja pikku hiljaa häipyisi sateessa ja tuulessa. Esitriennaalin teosten oli määrä pysyä paikoillaan kesän 2017 triennaaliin saakka, mutta ne poistettiin vahingossa tietokatkoksen vuoksi.

Vappu Rossi: Uhanalainen (Persicaria foliosa), 2016.

*Hiili seinälle, n. 170x120cm.
Mannerheiminsilta, Vanha Porvoo.*

Toisen teossarjan aiheena olivat Porvoonjoen suiston uhanalaiseksi luokitellut kasvit, joiden mallina olivat kasvimuseosta löytyvät näytteet. Teossarja jäi kesken, sillä piirroksot poistettiin tietokatkoksen vuoksi.

Vappu Rossi: Citykani 2.0., 2018.

*Öljyväri kiviseinälle, 300x300cm.
Eläinklinikka Avec, Porvoo.*

Porvoon esitriennaalissa 2016 Porvoon vanhan kaupungin Mannerheiminsiltaan toteutettu "Vieraslaji: Citykani" poistettiin tietokatkoksen vuoksi, mutta paikallinen eläinklinikka tilasi siitä toisinnon klinikan ulkoseinään Loviisantien varteen.

Vappu Rossi: Porvoon Taksikeskuksen seinämaalauk- set, 2017

Ikoninen laji:
Cygnus cygnus
Finland 100 years

Veronica beccabunga

Öljyväri puuseinälle,
300x300cm.

Vappu Rossi oli yksi Porvoon Triennaalin taiteilijoista 2017. Yksityisnäyttelynsä ohella Rossi toteutti Triennaalin yhteydessä maalaukset Taksikeskuksen seiniin.

Aiheena olivat Porvoon alueelta löytyvät uhanalaiseksi luokitellut kasvit, joiden mallina olivat kasvimuseosta löytyvät näytteet, sekä itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi kansallislintu laulujoutsen, jonka mallina oli satavuotias luuranko eläintieteellisen keskusmuseon kokoelmista.

Vappu Rossi: Porvoon Taksikeskuk- sen seinämaa- laukset, 2017

Siipiväli

*Galium odoratum
Veronica beccabunga*

*Öljyväri puuseinälle,
300x300cm.*

Vappu Rossi oli yksi Porvoon Triennaalin taiteilijoista 2017. Yksityisnäyttelynsä ohella Rossi toteutti Triennaalin yhteydessä maalaukset Taksikeskuksen seiniin.

Torin puoleisilla seinillä aiheena olivat taksikuskien taukopenkin taakse laaditut laulujoutsenen siivet sekä Porvoon alueelta löytyvät uhanalaiseksi luokitellut kasvit, joiden mallina olivat kasvimuseosta löytyvät näytteet.

Vappu Rossi: Tiedekeskusyhteistyö, 2013.

Brain Tree

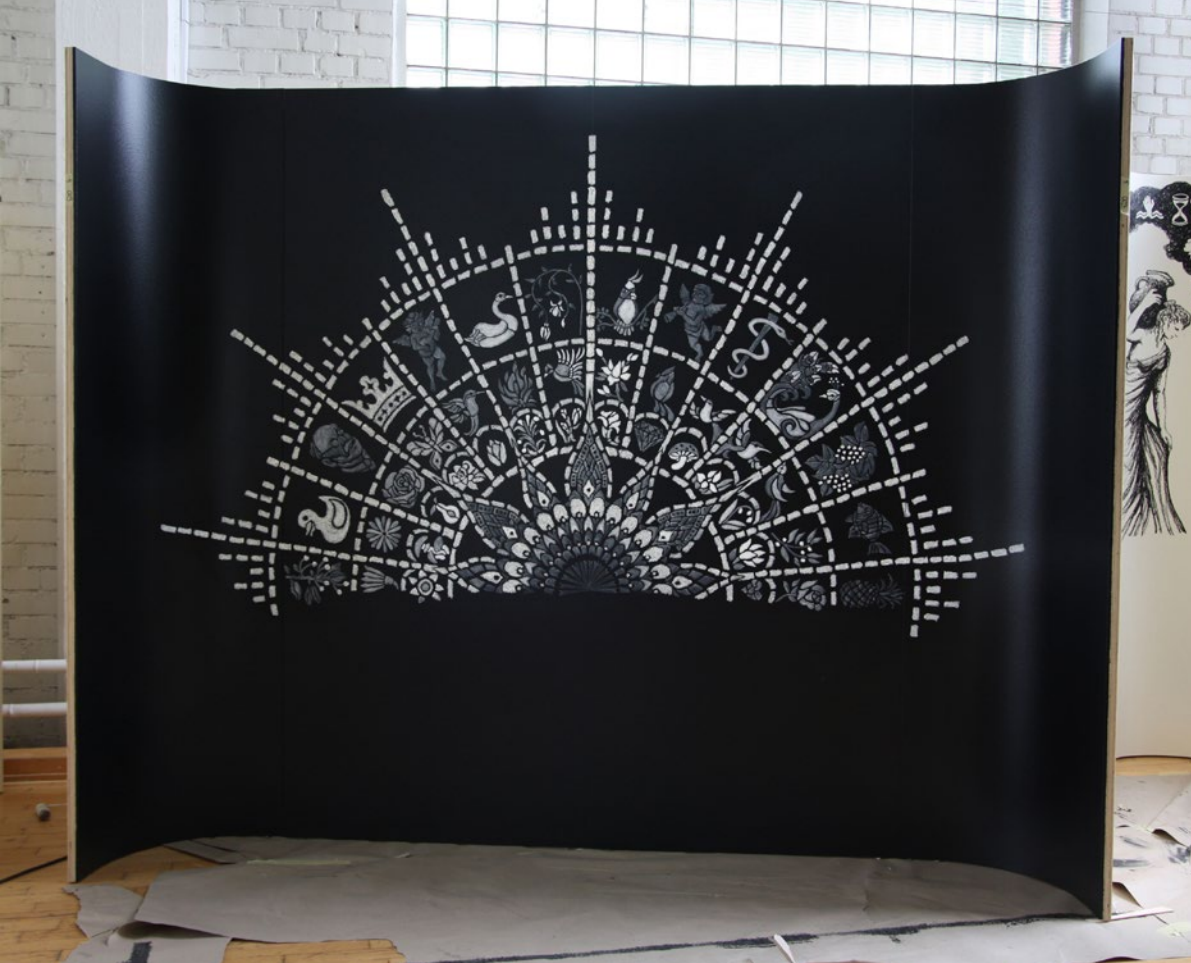
Handwork

Vesiliukoinen seinämaali puulle

Seinämaalaussarja mielenterveysaiheisen tiedenäyttelyn rakenteisiin. Kokonaisuus käsittää lähes 30 uniikkia seinämaalausta.

Pariisin Universciencen, Tiedekeskus Heurekan ja lissabonilaisen tiedekeskuksen mielenterveyttä käsittelevän näyttelyn visuaalisen selkärangan muodostavat Rossin maalaukset.

Näyttelykierto jatkuu Euroopan jälkeen Pohjois-Amerikassa Minnesota Science Museumista (2018–19) Montrealiin (2019–2020).

Vappu Rossi: Tiedekeskus- yhteistyö, 2013.

*Ylhäällä:
The Rose Window
Raven*

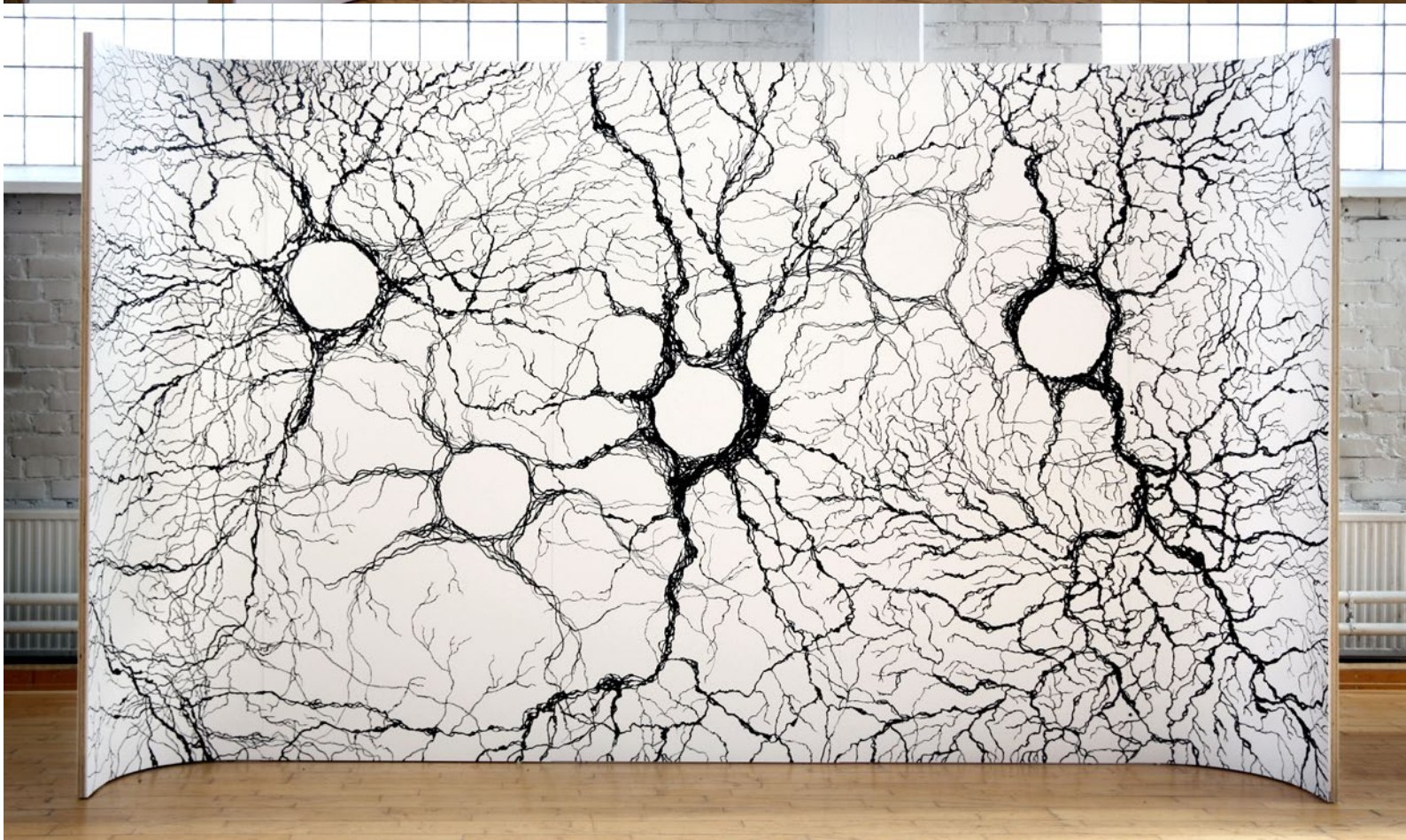
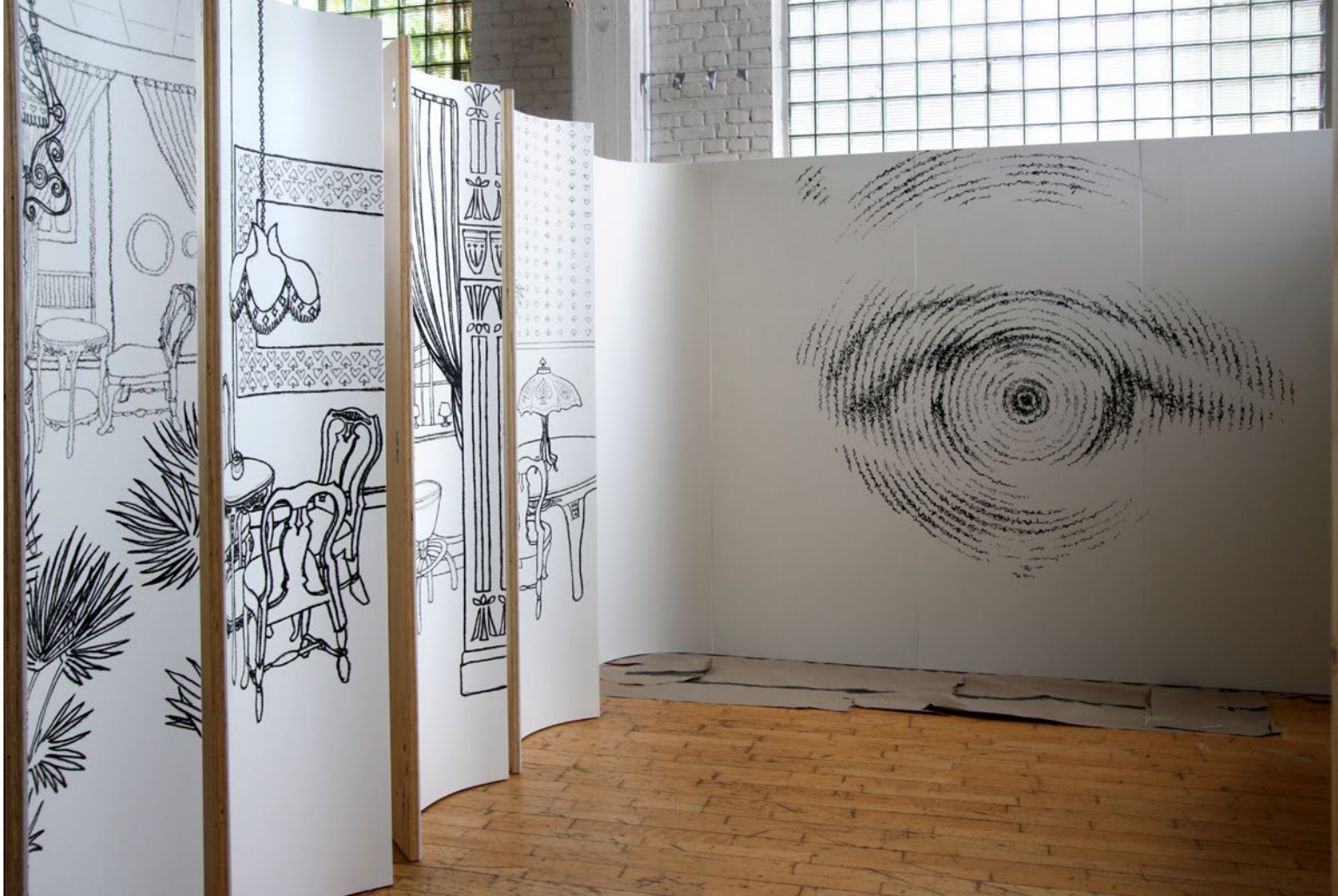
*Vasemmalla:
Key Holes & Wines,
work in progress*

*Alhaalla:
Ääniaaltohahmoja
ranskalaisen taiteilijan
Pierre-Laurent
Cassièren
Schizophone
-ääniveistoksiin*

Seinämaalausarja mielenterveysaiheisen tiedenäyttelyn rakenteisiin. Kokonaisuus käsittää lähes 30 uniikkia seinämaalausta. Pariisin Universciencen, Tiedekeskus Heurekan ja lissabonilaisen tiedekeskuksen mielenterveyttä käsittelevän näyttelyn visuaalisen selkärangan muodostavat Rossin maalaukset. Näyttelykierto jatkuu Euroopan jälkeen Pohjois-Amerikassa Minnesota Science Museumista (2018–19) Montrealiin (2019–2020).

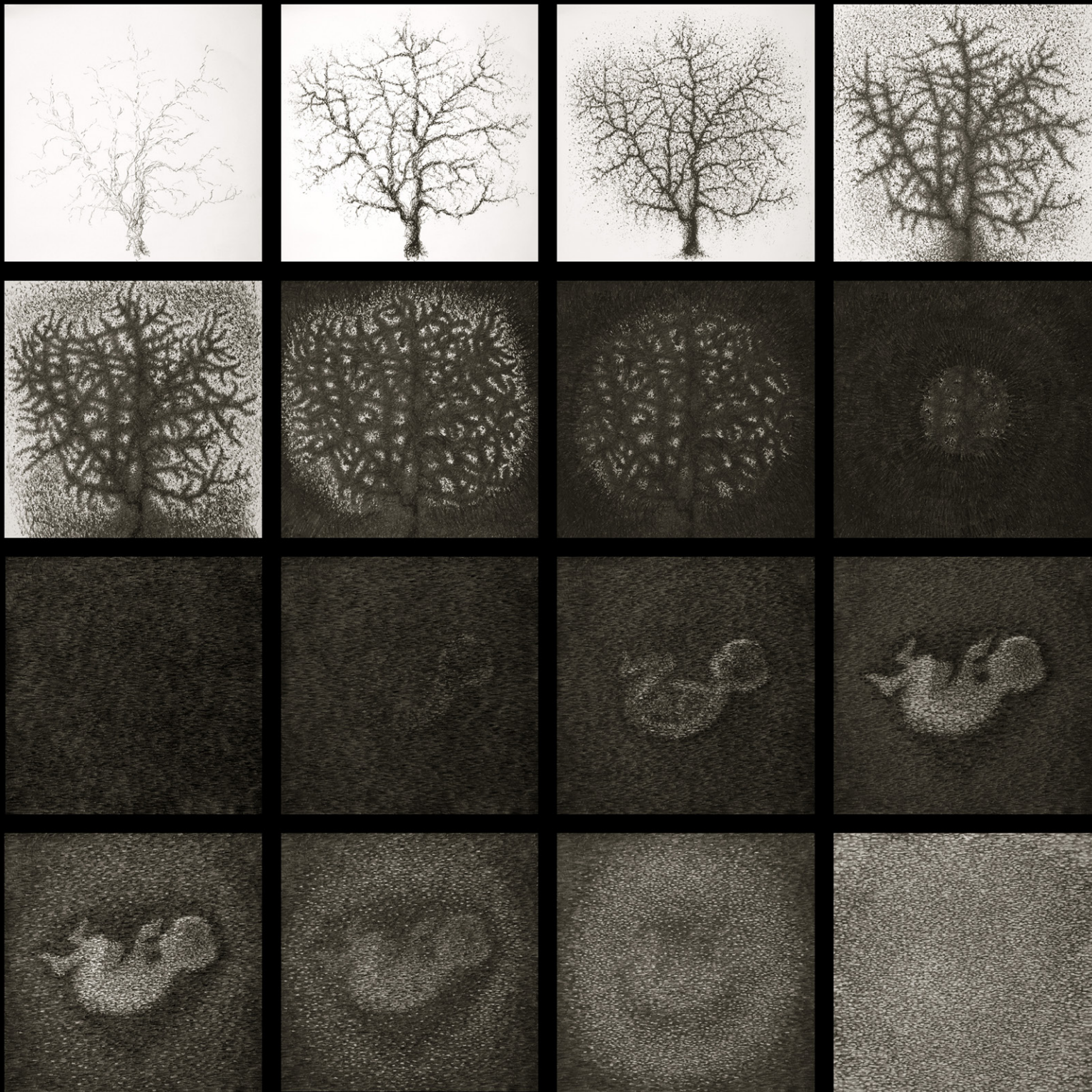
Osassa näyttelyseinistä taiteilija sai vapaat kädet, osassa teosten aiheet luotiin yhteistyössä näyttelyn designer-työryhmän kanssa.

Vappu Rossi: Tiedekeskusyhteistyö, 2013.

Ylhäällä: Silmänliikekamerahuoneen päätyseinä ja "peliluolan" kulmaukset. Alhaalla: Neuronit.

Vappu Rossi: Elämän puu, 2009.

Mediataideanimaatio, loop 1 min 55 sek. 4:3, äänetön.

Hiilipiirustustekniikalla tehty mediataideanimaatio rinnastaa puun kasvun ja sikiön kehityksen. Teos näyttää suurikokoisen hiilipiirustuksen prosessin: kuva muodostuu ja kasvaa, hiilenjäljet lisääntyvät, kunnes paperi peittyy kokonaan mustaan ja kuva katoaa. Pistemäiset pyyhkimisen jäljet muodostavat uuden hahmon, joka jälleen kehittyy uudeksi kuvaksi. Loop.

Teos on useissa esityspaikoissa projisoitu läpikuultavalle kalvolle ikkunassa, jolloin se on pyörinyt öiseen aikaan. Elämän puu oli myös yksi LiikKUVAT – videotaidetta hoitolaitoksiin -projektin teoksista Kaupin sairaalassa.

Vappu Rossi: Hetkellinen, 2009.

Mediataideanimaatio, loop 1 min 37 sek, 4:3, äänetön. Pystykuva.

Ikkunalasin vesihuuruun ilmaantuu maalattu kuvajainen sata vuotta vanhasta hääkuvasta. Juuri kun hahmot alkavat erottua, ne haihtuvat jo pois. Mediataideanimaatio käsittelee katoavaisuutta ja muiston vaalimista. Julkisissa tiloissa teos on ollut esillä mm. Helsingin Kulttuuriratikassa 2011 ja Public Screens -esityssarjassa Norjan Stavengerissa 2010. Galleria- ja museotiloissa teos on asennettu kehystettyyn monitoriin.